

DAG 1

Vanaf vandaag ben ik snordragend, al zie je daar nog niets van.

Ik scheer me om de andere dag. Nat, onder de douche en zonder spiegel, dus scheren is voor mij een blind proces waarvan ik het resultaat iedere keer maar moet afwachten. Ik heb er ook niet zoveel handigheid in. Omdat ik ben opgegroeid tussen vrouwen heb ik nooit de kunst kunnen afkijken van mijn vader. Net als zonen en dansen heb ik scheren vooral geleerd van de televisie, middels een incoherent, misleidend lesprogramma van flarden *Miami Vice*, *Dynasty* en reclamespotjes van Gillette. Thuis hadden we alleen een Ladyshave.

Toen ik zestien was, kocht ik samen met mijn buurtvriendje Eric mijn eerste bus scheerschuim en een Contour Plus startpakket, een toen revolutionair scheersysteem met dubbele mesjes, van Gillette natuurlijk. Voor de badkamerspiegel spoten we de bus leeg tot we een schuimbaard hadden waar Sinterklaas jaloers op zou zijn, en we activeerden de Lubrastrip onder de kraan voor een

optimale scheerbeleving. In de spotjes werd beweerd dat Gillette 'comfortabel meedraait' met de vorm van je gezicht: blote gespierde mannen met frisse douchedruppels op hun schouders trokken het mes vlot en soepel over hun kaak, waar – na slechts één enkele scheerbeweging – een glanzend zachte huid achterbleef. Dat wilde ik ook.

Ik kende het woord toen nog niet, maar die middag voor de spiegel maakte ik voor het eerst kennis met wat de Italianen *sprezzatura* noemen: het moeilijke gemakkelijk doen lijken. Ik plaatste de Contour Plus onder mijn rechteroor, duwde de dubbele mesjes stevig aan en trok in één vloeiende beweging een diep bloedspoor tot aan mijn mondhoek. Dikke rode druppels spetterden in de wasbak. 'Hm, toch lastiger dan ik dacht,' mompelde ik tegen Eric, die in shock toekeek hoe ik een losgekomen, opgekrulde reep huid uit het schuim viste en voorzichtig terugplakte op mijn wang. Later is hij gevechtstrainer bij het Korps Commandotroepen in Roosendaal geworden, maar hij scheert zich altijd elektrisch.

Sinds die eerste keer vermijd ik het grote gebaar en werk ik me in kleine harkbewegingen een weg door mijn baard. Eerst met de haargroei mee en dan ertegenin, want ik ben grondig. De huid raakt daardoor geïrriteerd en ik veroor-

zaak tientallen kleine wondjes, maar echte calamiteiten doen zich tegenwoordig gelukkig maar zelden voor. Toch scheer ik me nog altijd met enige angst en tegenzin, en het proces verloopt verre van ontspannen. Om de huid strak te houden, trek ik zulke extreme grimassen dat de couperose in mijn wangen schiet. Ik draai mijn nek bijna tot het breekpunt om de snijhoek te optimaliseren. Het scheermes kan ik alleen goed hanteren met de linkerpink omhoog. Bij iedere aanraking van het metaal op mijn huid druk ik onwillekeurig mijn knieën tegen elkaar en krul ik mijn tenen op, als een bang, nat meisje op een koude tegelvloer. Dit is misschien niet rechtstreeks van invloed op het scheerresultaat, maar het staat wel erg ver af van de gedroomde *coolness* die de reclames beloofden. Ik kan wel wat mannelijkheid gebruiken.

DAG 2

Spannende dag! Voor het eerst naar buiten gegaan zonder mijn bovenlip te scheren. In de spiegel was nog nauwelijks iets te zien, maar toch was ik zenuwachtig. Ik had het gevoel dat er met grote letters het woord 'SNOR' op mijn voorhoofd stond geschreven en dat iedereen me onmiddellijk zou uitlachen. Mensen hebben zo snel hun oordeel klaar, tegenwoordig.

Buiten mezelf en u weet niemand het nog van mijn snor. Mijn vriendje Lucas niet en zelfs mijn moeder niet. Ik ben bang om het haar te vertellen, want ze is herstellende van kanker en dit kan ze er echt niet bij hebben. Mijn snor zou wel eens een risico voor haar genezingsproces kunnen betekenen. Twintig jaar geleden heeft ze wekenlang wakker gelegen nadat ik in een impuls mijn hoofd had kaalgeschoren. Pas nadat de eerste donslaag zich op mijn schedel had genesteld, kon ze de slaap weer vatten. Dit keer vrees ik het omgekeerde: naarmate mijn snor zich verder ontwikkelt, zullen haar zorgen alleen maar toenemen.

Begrijp me niet verkeerd: mijn familie is wel gewend aan uiterlijke experimenten. Mijn moeder leek vroeger zo uit

een avant-gardistische *film noir* weggelopen, inclusief filterloze Gauloise-sigaretten, zwart omrande ogen en dito coltrui, maar dan in Krommenie in plaats van Parijs. Een nichtje van moederskant was vroeger punk. Mijn zus kan zich haar natuurlijke haarkleur niet eens meer herinneren. Bovendien heeft ze de Rietveld Academie gedaan, dus mag ze alles, want zij is creatief. Als mijn zus haar snor zou laten staan, was er niets aan de hand.

Zelf heb ik altijd in het geniep met mijn uiterlijk geëxperimenteerd. Dat moest ook wel, want ik flirtte met androgynie en dat maakt opvoeders ongerust. Toen ik tien, elf jaar oud was, had ik een korte periode dezelfde schoenmaat als mijn moeder. Nog altijd koester ik die gelukzalige momenten waarop zij boodschappen ging doen, en ik meteen in haar kledingkast dook om al haar pumps en laarzen te passen. Hoe hoger de hak, hoe beter, want dan komt je hele silhouet beter tot zijn recht.

Op mijn vijftiende kreeg ik contactlenzen. Een keerpunt in mijn leven, want ik haatte mijn bril. In die tijd waren brillen nog geen modeaccessoires, dus de keuze was zeer beperkt. Van mijn negende tot mijn dertiende had ik hetzelfde montuur als de toenmalige bondskanselier Helmut

Kohl, vervaardigd van robuust, geborsteld staal met een brede, christendemocratische brug boven het neusstuk. Ik kon er prima door zien, maar die bril detoneerde aan alle kanten met mijn ideaal van asymmetrische truien, fluorescerende kleuren en tule.

Toen ik mijn eerste lenzen inzette, ging er een nieuwe wereld voor me open. De tranen stroomden over mijn wangen. Vanwege het ongemak, maar vooral van blijdschap. Ik merkte meteen dat ik zonder bril beduidend meer aandacht kreeg van meisjes en van bepaalde mannen van middelbare leeftijd. Achteraf is het dus niet verwonderlijk dat ik me rond diezelfde tijd vol overgave in het uitgaansleven stortte.

Op vrijdagavond fietste ik met mijn lenzen in naar De Waakzaamheid, toen de hipste club in de Zaanstreek, en sloot me daar eerst een halfuur op in de wc. Met behulp van haarlak, glittergel en gestolen mascara van mijn zus transformeerde ik van een deugdelijk hockeytype tot een piepjonge Ziggy Stardust. Die metamorfose bleek op de dansvloer een doorslaand succes, maar riep thuis veel bange vragen op wanneer ik de volgende morgen als een aangerande wasbeer aan de ontbijttafel verscheen. Het

ligt in de aard van de rups om in een vlinder te veranderen, maar daarna is er geen weg meer terug.

Thuis werd het steeds moeilijker om mijn gedroomde verschijning te verbergen achter een degelijk, alledaags voorkomen. Ik zocht tijdelijke ontsnapping in verkleedpartijtjes bij een oudere travestiet die ik kende uit het nachtleven, en verborg bij haar steeds meer schoenen en kleding. Gestaag bouwde ik zo een parallelle garderobe op. Eenmaal op kamers ging ik ongeremd los op kapsels, make-up, mode en accessoires. Niet op de universiteit natuurlijk, en ook niet op de tennisclub. Mijn gelukkigste tijden beleefde ik toen thuis, alleen voor de spiegel; mijn angstigste momenten bracht ik door in de nabijheid van mijn naasten, voor wie geen geheim veilig was.

Mijn snor is nog voornamelijk conceptueel, maar ik voel nu al dat hij zijn werk doet. Ik ben klaar met dat heimelijke gedoe. Volgende week, op de verjaardag van mijn moeder, zal ik haar mijn nieuwe gezicht presenteren. Het is tijd om haar een eerste blik te gunnen op de man die haar zoon aan het worden is.

DAG 3

Hoewel mijn snor nog in een prille, zeg maar gerust embryonale fase verkeert, heeft hij nu al effect op mijn denken en doen. Ineens loop ik rond met vragen die vroeger niet in mijn hoofd opkwamen, zoals: wat doet mijn aanstaande snor met mijn zelfbeeld? Hoe verhoudt mijn snor zich tot de rest van mijn lichaamshaar? Welke associaties roept mijn snor op bij de buitenwereld? In welke historische context staat mijn snor?

Ik ben geboren in de jaren zeventig, het decennium waarin de snor onlosmakelijk was verbonden met porno. Biseksuele groepsessies in de zitkuil, de soundtrack van *Shaft* op de achtergrond en overal zoenende, pijpende, beffende en tegelijkertijd intens verveelde snorren, want zodra het werk wordt, is het niet meer leuk. De niet te vermijden loodgieter aan het begin van iedere seksfilm had standaard een forse haardos onder de neus. Geheel volgens de theaterwet van Tsjechov was zijn snor een voorbode, een belofte van zijn liefdesroede die niet veel later al

